

LIETUVOS ŽALIŲJŲ PARTIJOS 2016 METŲ RINKIMŲ Į SEIMĄ PROGRAMA (trumpoji versija)

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas – veržli, moderni ir patraukli gyventi Lietuva. Tai – valstybė, kurioje vyrauja pagarba kiekvienam žmogui. Sieksime, kad mes bei mūsų ateinančios kartos gyventų švarioje ir saugioje aplinkoje, kurioje tausojama gamta, efektyviai naudojami švarūs bei saugūs, atsinaujinantys energijos ištekliai. Stengsimės grąžinti piliečių tikėjimą viešąja politika ir pasitikėjimą valstybe.

Mes – už grįžtančią iš emigracijos Lietuvą, todėl suteiksime galimybių jauniems žmonėms įgyti darbo rinkos poreikius atitinkantį išsilavinimą, dirbti ir savo bei šeimos gerovę kurti čia, savo tėvynėje. Sieksime, kad jaunoms šeimoms būtų sudarytos visos reikalingos sąlygos auginti ir ugdyti savo atžalas, o Lietuvos senjorai taptų aktyviais visuomenės nariais.

Esame tikri, kad išsilavinimas ir kultūra yra pagrindinis modernios visuomenės ir stiprėjančios valstybės variklis, todėl šiai sričiai skirsime ypatingą dėmesį. Mums labai rūpi ir sveikatos apsaugos sistema: daug dėmesio skirsime ligų prevencijai bei visuomenės sveikatinimui, naujo sveikatos draudimo modelio įgyvendinimui, kuris gydymo paslaugas padarys prieinamesnes.

Kursime tokią Lietuvą, kurioje žmogaus teisės bus aukščiausias prioritetas ir niekas nebus diskriminuojamas nei dėl tautybės, nei dėl rasės, nei dėl tikėjimo, nei dėl lyties, nei dėl seksualinės orientacijos. Sieksime, kad neįgalūs žmonės, kaip ir visi sveikieji, turėtų tokias pačias galimybes dirbti, sportuoti, užsiimti mėgstama veikla.

Susipažinkite su pagrindiniais Lietuvos žaliųjų partijos prioritetais, principais ir siekiais skirtingose valstybės gyvenimo srityse.

Lietuvos žaliųjų partijos
pirmininkas, Seimo narys
Linas Balsys

VALSTYBĖ – ARČIAU PILIEČIŲ

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas –
moderni, efektyviai veikianti valstybė.

- Pakeisime rinkimų sistemą taip, kad reitinguodami galėtumėte pasirinkti kandidatus iš visų politinės kampanijos dalyvių.
- Sieksime, kad politinėms partijoms priklausyti negalėtų: valstybės tarnautojai – įstaigų vadovai, įstaigų struktūrinių padalinių vadovai, ministerijų kancleriai; valstybės ir savivaldybės įmonių vadovai; seniūnai ir seniūnų pavaduotojai (savivaldybių); taip pat biudžetinių įstaigų vadovai.
- Ketiname sumažinti ministerijų skaičių iki 10, sujungdami Energetikos ir Ūkio, Kultūros bei Švietimo ir mokslo, Sveikatos apsaugos bei Socialinės apsaugos ir darbo, Žemės ūkio ir Aplinkos ministerijas.
- Sieksime, kad visuomenė aktyviau dalyvautų priimant valstybei ir savivaldybėms svarbius sprendimus. Inicijuosime referendumus, vietos savivaldos gyventojų apklausas. Sieksime, kad vietos gyventojų apklausų rezultatai būtų privalomo, o ne patariamojo pobūdžio.
- Iki 2018 metų panaikinsime gyventojų pajamų mokesčio (GPM) perskirstymą tarp savivaldybių. Taip skatinsime savivaldybes pritraukti investuotojų ir kurti darbo vietas, o savivaldybių biudžeto pajamos, tenkančios vienam gyventojui, pasiskirstytų tolygiau nei dabar.

DARNI APLINKA

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas –
gamtą sauganti ir tausojanti valstybė.

- Siekdami suderinti gamtos, visuomenės, turto ir verslo savininkų interesus, pakeisime teisės aktus, reglamentuojančius žmogaus veiklą saugomose teritorijose. Įstatymuose sieksime nepalikti vietos interpretacijoms ir užkirsti kelią piktnaudžiavimui.
- Laikydami žiedinės ekonomikos principų, sieksime maksimalaus rūšiavimo ir perdirbimo, taip mažindami atliekų patekimą į sąvartynus bei deginimo jėgaines. Skatinsime žmones, prekybos įmones gyventi ir vykdyti veiklą taip, kad susidarytų kiek įmanoma mažesnis atliekų kiekis.
- Reformuosime mokesčių už atliekų tvarkymą sistemą taip, kad už atliekas gyventojai mokėtų ne pagal gyvenamojo būsto plotą ar gyventojų skaičių, o pagal sukauptą atliekų kiekį.
- Remsime kaimiškose vietovėse mažų, lokalių nuotekų valymo įrenginių (valyklų) įrengimą ir plėtrą.
- Remsime gyvūnų prieglaudą, kurių veiklos principas – išsaugoti gyvūnų gyvybes ir rasti jiems naujus šeiminius.

TVARUS, KLESTINTIS ŽEMĖS ŪKIS

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas – aktyviai skatinamas ir Lietuvoje sparčiai populiarėjantis ekologinis žemės ūkis.

- Remsime smulkiuosius, vidutinius ir ekologinės gamybos ūkius, skatinsime jų kooperaciją.
- Sugriežtinsime trąšų, pesticidų ir herbicidų naudojimo normas, o chemines priemones, darančias žalą žemės ūkio produktų vartotojų sveikatai, uždrausime naudoti.
- Stiprinsime teisės aktais nustatytą gyvūnų gerovės priežiūros sistemą, ypač daug dėmesio skirdami gyvulininkystės kontrolei, užtikrindami, kad būtų siekiama aukštų gyvūnų gerovės standartų.
- Neleisime naudoti genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) Lietuvos žemės ūkyje.

SVEIKA VISUOMENĖ

Lietuvos žaliųjų partijos siekis – efektyviai veikianti sveikatos apsaugos sistema, kurioje kiekvienas privalo laiku gauti ne tik jam reikalingą gydymą, bet taip pat joje svarbus vaidmuo tenka ligų prevencijai, sveiko gyvenimo būdo skatinimui.

- Įgyvendinsime sveikatos draudimo principą „pinigai – paskui ligonį“.
- Sieksime, kad ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigose vaikams būtų tiekiamas sveikas, suderintas maistas, o pradinį klasių mokiniai būtų maitinami nemokamai.
- Didinsime slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų prieinamumą bei kokybę senyvo amžiaus žmonėms.
- Sieksime sukurti kompleksinę žmonių su negalia sveikatos priežiūrą ir jų integracijos į visuomenę sistemą.
- Siekdami užtikrinti moters nėštumo metu kuo mažesnę vaisiaus vystymosi sutrikimų pavojų, inicijuosime privalomą „Kūdikio krepšelio“, kurį sudarytų kūdikio priežiūrai reikalingos priemonės, skyrimą po vaiko gimimo, jei iki ketvirto nėštumo mėnesio moteris apsilankė pas gydytoją ir iki gimdymo lankėsi pas jį pagal specialų, nustatytą grafiką.

IŠSILAVINUSI VISUOMENĖ

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas - moderni švietimo ir mokslo sistema bei aktyvi kultūros politika. Ugdymas švietimo įstaigose bus vykdomas šiuolaikiškai. Sieksime, kad mokyklose dirbtų geriausi, kūrybiškiausi mokytojai. Mokykla taps asmenybės ugdymo, kūrybiškumo auginimo, o ne vien tik žinių suteikimo įstaiga.

- Į mokyklų švietimo programą įtrauksime socialinių įgūdžių ugdymo, lytinio švietimo, sveikatingumo, verslumo ugdymo modulius.
- Švietimo ir mokslo finansavimui skirsime ne mažiau nei 6 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP), o mokslinių tyrimų ir eksperimentinei plėtrai (MTEP) – ne mažiau kaip 3 proc.
- Pertvarkysime mokesčių už studijas tvarką taip, kad aukštasis išsilavinimas būtų prieinamas visiems jo siekiantiesiems.
- Profesinio mokymo, aukštesniųjų studijų ir aukštojo mokslo studijų sektorių strategiją orientuosime į darbo rinkai reikalingų specialistų rengimą ir atsižvelgsime į jiems keliamus reikalavimus, užtikrindami nuolatinį jų stebėjimą ir strategijos atnaujinimą.
- Remsime jaunimo ir su jaunu dirbančias nevyriausybines organizacijas.
- Kartu su kultūros ir meno ekspertais parengsime ilgalaikę Lietuvos kultūros strategiją.

VALSTYBĖ BE SOCIALINĖS ATSKIRTIES

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas – Lietuva be skurdo, socialinės atskirties ir susipriešinimo.

- Sieksime, kad senyvo amžiaus ar negalią turintiems žmonėms socialinės paslaugos būtų kuo ilgiau prieinamos jiems gyvenant savo namuose.
- Sieksime, kad mažinti pensijas būtų uždrausta įstatymu.
- Teisės aktais nustatysime, kad iki 2 proc. GPM asmenys galėtų skirti ne tik nevyriausybinėms organizacijoms, bet ir senatvės pensiją gaunantiems savo tėvams.
- Sprendžiant darželių trūkumą, suteiksime galimybę namuose kurti mažus šeimos darželius, kuriuose būtų prižiūrima iki 5 vaikų, įskaitant savo vaikus.
- Aktyviai veiksime užtikrindami vaikų teises. Vaikai negali būti paliekami augti nesaugioje aplinkoje. Vaikų globa turi būti skatinama mokesčių politika.
- Sieksime, kad, išaugus ekonomikos galimybėms, būtų mokamas pajamų minimumas visiems Lietuvos piliečiams be išimties, kurį turėtų užtikrinti valstybė. Tai būtų ne tik socialinė garantija, bet ir žmogaus teisės išgyventi užtikrinimas, neturint galimybės jam gauti darbo ar kitokių pajamų.

ŽALIOJI ENERGETIKA

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas – ilgalaikė energetikos strategija, kurioje atsispindėtų Paryžiaus klimato kaitos konferencijoje pasaulio valstybių priimti įsipareigojimai dėl šiltnamio efektą sukeliančios emisijos mažinimo, energetikos efektyvumo ir energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių didinimo.

- Lietuvos žaliųjų partija kategoriškai prieštarauja atominės energetikos vystymui bei naudojimui Lietuvoje ir aplinkinėse valstybėse.
- Sieksime, kad Lietuvos energetikos ūkis vystytųsi decentralizuotos energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių ir energinio efektyvumo didinimo būdu, o atsinaujinančių energijos išteklių dalis iki 2020 m. pasiekų 30 proc. bendro galutinio energijos suvartojimo.
- Sieksime, kad išlaidos už energiją gyventojams sudarytų mažiausią šeimos biudžeto dalį.
- Sudarysime sąlygas fiziniams asmenims, bendruomenėms, smulkiam ir vidutiniam verslui investuoti į nuosavas energijos gamybos jėgaines ir vėliau aktyviai dalyvauti energetikos rinkoje ir gaminant energiją, ir ją vartojant.
- Siekdami užtikrinti aktyvesnį perėjimą nuo iškastinio kuro prie atsinaujinančių išteklių energetikos, įvesime CO2 mokestį, kuriuo būtų apmokestinama visa iškastiniu kuru pagrįsta energetika, transportas ir pramonė.
- Inicijuosime, kad dalis lėšų, gautų iš parduotų apyvartinių taršos leidimų, taip pat dalis ES paramos lėšų būtų skiriama gyventojų diegiamų atsinaujinančių energijos šaltinių išlaidoms kompensuoti.

MODERNUS SUSISIEKIMAS

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas – greita, patogi ir mažiausią galimą žalą aplinkai daranti susisiekimo sistema. Būtina užtikrinti modernių susisiekimo priemonių plėtrą.

- Siekdami mažinti taršą, siūlysime privalomą kasmetinę techninę senesnių nei 15 metų benzinu varomų automobilių ir senesnių nei 12 metų dyzelinu varomų automobilių apžiūrą.
- Sieksime, kad iki 2020 m. valstybės ir savivaldybių įstaigų bei institucijų transportas, varomas neiškastiniu kuru, sudarytų daugiau nei 10 proc.
- Pasisakysime už dviračių naudojimo infrastruktūros, kuri apimtų ne tik dviračių takus, bet ir dviračių statymo vietų įrengimą, plėtrą. Dviračių takai turi būti ne tik rekreaciniai, bet ir sujungti gyvenamuosius miestų rajonus su rajonais, kuriuose yra daugiausia darbo vietų.
- Skatinsime keleivių pervežimą traukiniais, įskaitant metropolitenu, kaip mažiau aplinkai neigiamą įtaką darančiomis transporto rūšimis.

TVARI EKONOMIKA

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas – sudaryti palankias sąlygas jaunimui įsitvirtinti ir kurti savo verslą mūsų valstybėje, skatinti žaliają, žiedinę, dalijimosi ekonomiką, taip pat padėti smulkiam ir vidutiniam verslui.

- Priimsime sprendimus, skatinančius smulkų ir vidutinį verslą, mažinančius perteklinę administracinę naštą.
- Sieksime, kad verslo savininkų iki 29 metų, įkūrusių pirmąjį verslą, įmonės pirmus trejus metus būtų atleidžiamos nuo pelno mokesčio.
- Reglamentuosime sutelktinio finansavimo (*angl. crowd-funding*) veiklos sąlygas.
- Sieksime sukurti investuotojams palankią aplinką, reinvestuojamam kapitalui siūlydami taikyti nulinį pelno mokesčio tarifą.
- Skatinsime kurti ir įgyvendinti inovatyvias technologijas, populiarinti „atviro kodo“ programinės įrangos kūrimą ir naudojimą.

SAŽININGA MOKESČIŲ POLITIKA

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas – sąžininga, palankesnė aplinkai, žmonių sveikatai ir mažesnes pajamas gaunantiems piliečiams mokesčių politika, mokesčių sistemos pertvarkymas pagal ekologinius kriterijus, kuriant finansines paskatas aplinkai draugiškesnei gamybai ir vartojimui, aplinkos taršos mažinimui.

- Sumažinsime darbo jėgos apmokestinimą, nustatydami valstybinio socialinio draudimo („Sodra“) įmokų ribas.
- Minimaliai mėnesinei algai (MMA) bus taikomas neapmokestinamų pajamų dydis (NPD).
- Didesnius mokesčius nustatysime taršai, iškastiniams ištekliams ir sveikatai kenkiantiems produktams.
- Sieksime įvesti visuotinį turto ir pajamų deklaravimą.
- Ekologiškiems produktams sumažinsime pridėtinės vertės mokestį.
- Sieksime, kad taršos mokesčiai perspektyvoje pasiektų realių taršos kaštų, vertinant taršos įtaką žmogaus sveikatai, klimato kaitai, gamtai ir ūkinei veiklai, lygį.
- Pasisakysime už visuotinį CO₂ (anglies dvideginio) mokestį, kuris skatintų įmones ir fizinius asmenis rinktis veiklą ir gyvenimo būdą, lemiantį mažiausią CO₂ išmetimą.

LIETUVA BE DISKRIMINACIJOS

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas – Lietuva be diskriminacijos. Mums žmogaus teisių užtikrinimas yra vienas aukščiausių prioritetų, kurio įtvirtinimo aktyviai sieksime.

- Siekdami užkirsti kelią bet kokiam neteisėtam informacijos rinkimui apie privatų asmens gyvenimą, teisės aktais nustatysime aiškų reglamentą ir šių procesų kontrolę.
- Sieksime, kad realiai būtų užtikrintos lygios vyrų ir moterų galimybės siekti karjeros ir gauti vienodą atlygį už profesinę veiklą.
- Pritarsime civilinei partnerystei tarp tos pačios lyties asmenų.
- Palaikysime Lietuvos Respublikos piliečių teisę asmens tapatybę patvirtinančiuose dokumentuose rašyti savo vardus ir pavardes originalo kalba, naudojant lotyniškus rašmenis.

TEISĖSAUGA IR TEISĖTVARKA

Lietuvos žaliųjų partijos siekis - saugi gyvenamoji aplinka ir teisinga, kompetentinga, skaidri teisėtvara.

- Sieksime, kad ikiteisminis tyrimas būtų prioritentinė ir tinkamai finansuojama teisėsaugos veiklos kryptis.
- Pertvarkysime socialinio prisitaikymo ir profesinio ugdymo paslaugų sistemą taip, kad pareigūnai, išleisti į pensiją galėtų jaustis pilnaverčiais visuomenės nariais.
- Siekdami apsaugoti asmenis, kurie gera valia pranešė apie įvairias neteisėtas veikas, žmogaus teisių pažeidimus, grasinimus gyvybei, sveikatai, laisvei ar kitiems asmens interesams, parengsime Pranešėjų apsaugos įstatymą.
- Siekdami apsaugoti smurto artimoje aplinkoje (smurtas šeimoje) aukas, įteisinsime apsaugos orderį (sprendimas nedelsiant smurtautojui nutraukti bet kokį bendravimą su auka) ir nuotoline apsaugos priemonės.
- Mažindami korupcijos apraiškas:
 - tobulinsime politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolę;
 - sieksime, kad didžioji viešųjų pirkimų dalis būtų vykdoma elektroninėje erdvėje;
 - sieksime, kad institucijos, kovojančios su korupcija, turėtų pakankamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius;
 - sieksime, kad antikorupcinis švietimas taps visų valstybės ir savivaldybių institucijų nuosekly veikla.

ATVIRA, RACIONALI UŽSIENIO POLITIKA

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas – atvira ir racionali užsienio politika. Lietuva turi būti aktyvi ir iniciatyvi Europos Sąjungos narė, sprendžiant klausimus, kurie svarbūs ir Lietuvai, ir visai Europos Sąjungai, vykdanči prisiemtus įsipareigojimus ir kitose tarptautinėse organizacijose.

- Pritariame kontroliuojamam ir aiškiam pabėgėlių perkėlimo bei priėmimo procesui.
- Santykiuose su Rusija pasisakome už Lietuvos vieningą veikimą kartu su Europos Sąjunga ir NATO.
- Derybomis spręsimė klausimą dėl Astravo atominės elektrinės statybų sustabdymo.
- Palaikome Europos Sąjungos ir JAV partnerystės siekius, įtvirtintus Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės sutartyje, tačiau niekada nesutiksime, kad ekonominiai ryšiai būtų gerinami aplinkosaugos, maisto saugos, piliečių teisių sąskaita.

SAUGI VALSTYBĖ

Lietuvos žaliųjų partijos tikslas – profesionali kariuomenė ir stiprus, gerai parengtas rezervas.

- Pritarsime profesionaliai kariuomenei ir gerai parengtam kariuomenės rezervui.
- Sieksime, kad krašto apsaugos savanoriškų pajėgų ir Šaulių sąjungos nariai būtų profesionaliai parengti krašto gynybai ir tinkamai apginkluoti, o atitinkantys nustatytus reikalavimus turėtų teisę tarnybinius šaunamuosius ginklus laikyti savo gyvenamojoje vietoje.
- Paruošime civilinės saugos ir elgesio karinio konflikto metu mokymų modulius civiliams asmenims.
- Skirsime tinkamą finansavimą valstybės saugumą užtikrinančioms institucijoms ir sieksime, kad jų veikla būtų nepriklausoma.
- Pertvarkysime socialinio prisitaikymo ir profesinio ugdymo paslaugų sistemą taip, kad kariai, išleisti į pensiją, galėtų jaustis pilnaverčiais visuomenės nariais.

